

TIBRO KOMMUN
FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN
Antagandehandling 2003

Boken om
TIBRO tätort

Antagen av Kommunfullmäktige
Laga kraft

2003-10-27
2003-11-22

Förord

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunens yta. Översiktsplanen är ett samlat beslutsunderlag, som bl.a. belyser allmänna intressen och kommunens miljösituation. Den är också ett handlingsprogram, som visar hur kommunen ser på mark- och vattenanvändningen och bebyggelseutvecklingen i kommunens olika delar samt visar vad medborgarna kan förvänta sig i framtiden.

Den första kommuntäckande översiktsplanen för Tibro kommun antogs 1991. För Tibro tätort gäller en områdesplan antagen 1981. Kommunstyrelsen har på grund av planernas ålder antagit en programförklaring för revidering av översiktsplanen, 1998-05-05, § 34. Med anledning av revideringsarbetet har länsstyrelsen lämnat besked om vilka statliga intressen som kan vara av betydelse i sammanhanget (yttrande 1998-04-30). Ett förslag till den kommuntäckande planen beräknas bli antagen av kommunfullmäktige under hösten 2003.

Detta material är ett förslag till den fördjupade översiktsplanen för Tibro tätort som kommer att ersätta områdesplanen från 1981. Horisontåret är satt till 2010, vilket innebär att planen ska gälla i ca tio år. Avsikten är att planen ska vara handlingsinriktad och följas upp i kommunens budgetarbete. Ett underlagsmaterial till denna plan "Boken om Tibro tätort. Planeringsunderlag och utvecklingstankar" remissbehandlades under vintern 2000 - 2001. Ett planförslag remissbehandlades under sommaren 2002. Efter revidering har planförslaget remissbehandlats en gång till under vintern 2002-2003.

Utvecklingsgruppen Tibro 21 har slutligen beslutat att godta detta planförslag (Fördjupad översiktsplan "Boken om Tibro tätort" – Antagandehandling 2003) och föra det till kommunfullmäktige för antagande.

För utvecklingsgruppen "Tibro 21"

Claes Jägevall
Kommunalråd

Charlotte Rosborg
Stadsarkitekt

Detta materialet har sammanställts av Charlotte Rosborg, Hans Schönborg och Gunnel Eriksson på bygg- och miljöförvaltningen under ledning av utvecklingsgruppen Tibro 21.

”Boken om Tibro tätort” kan beställas av Gunnel Eriksson, tel. 0504 181 50, e-post: gunnel.eriksson@tibro.se

Ytterligare information och frågor angående översiktsplanearbetet och detta material kan ställas till - Charlotte Rosborg, tel. 0504 181 49, e-post: charlotte.rosborg@tibro.se och Hans Schönborg, tel. 0504 18148 , e-post hans.schonborg@tibro.se

Läsanvisningar.

Den fördjupade översiktsplanen för Tibro tätort har delats in i följande fyra delar:

Del 1 Övergripande förutsättningar 7

Här redovisas vissa förutsättningar för planering av tätorten. För beskrivning av visioner och övergripande förutsättningar hänvisas till den kommuntäckande översiktsplanen, som har ställts ut för samråd under sommaren 2001.

Tibro tätort	7
Översiktlig fysisk planering	8
Fysisk detaljplanering	9
Kommunägd mark	10

Del 2 Framtida struktur – Användning av mark och vatten. 11

Här redovisas en sammanfattning av bakgrund och problemställningar samt översiktsplanens mål och strategiska val. I avsnittet redovisas också i förekommande fall en beskrivning av miljökonsekvenser samt sociala och ekonomiska konsekvenser. På denna översiktliga nivå inriktas konsekvensbeskrivningen på att finna eventuella positiva eller negativa konsekvenser. Fördjupade konsekvensbeskrivningar genomförs senare, om behov föreligger, vid detaljplanering eller projektering.

Del 2.1 Allmänna intressen. 11

Här redovisas de allmänna intressen som ska utgöra underlag för efterföljande planering och enskilda beslut.

Områden med särskilt lagskydd	12
Bostäder	13
Näringsliv - Areella näringar	15
Näringsliv – Industri	15
Näringsliv – Handel och tjänsteverksamhet	17
Samhällsservice	19
Friluftsliv, fritid och turism	20
Kommunikationer	21
Teknisk försörjning	23
Risk, säkerhet, totalförsvar	24
Natur- och kulturmiljö	26
Miljö - Utformning	28

Del 2.2 Miljö- och riskfaktorer. 29

Förslaget ska i förekommande fall konsekvensbeskrivas avseende miljö, hälsa och säkerhet. Här redovisas de miljö- och riskfaktorer som finns i tätorten och dess när-område.

Områden med särskilda risker	29
Områden med särskilda miljöproblem	30
Områden som är särskilt känsliga för störningar eller påverkan	31
Områden av betydelse för kretsloppslösningar	31

Del 2.3 Analyser och avvägningar. 32

Här redovisas kommunens ställningstaganden och avvägningar mellan allmänna intressen och olika intressekonflikter.

Strandskydd	32
Järnvägen	32
Industriutbyggnad skogsmark	32
Bostadsutbyggnad på jordbruksmark	32
Utbyggnad invid närrekreationsområden	33

Del 2.4 Översiktliga konsekvensbeskrivningar. 33

Här redovisas översiktligt förslagets miljökonsekvenser, hälso-, säkerhets- och riskfrågor samt sociala och ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvensbeskrivning	33
Konsekvenser ur hälso-, säkerhets- och riskaspekter	34
Social konsekvensbeskrivning	36
Ekonomisk konsekvensbeskrivning	37

Del 2.5 Mellankommunala frågor. 39

Här redovisas frågor som kan beröra andra kommuner.

Turism	39
Järnvägen	39

Del 3 Planeringsunderlag och rekommendationer. 41

I del tre har ett underlagsmaterial om kommunen sammanställts. En viss frågeställning eller ett viss ämne redovisas genom text- och kartbeskrivningar.

Här har också sammanställts de rekommendationer som ska användas vid prövning av olika mark- och vattenanvändningsfrågor.

Del 4 Kartsammanställningar.

Områden med olika bestämmelser, rekommendationer och hänsynsaspekter från del tre har här sammanställts på tre kartor. Kartorna finns i pärmens kartficka, sist efter bilagorna.

Karta 1 Användning av mark och vatten

Kartan redovisar nuvarande och framtida användning av mark och vatten.

Karta 2 Bestämmelser

Kartan redovisar inom vilka områden de lagreglerade bestämmelserna gäller.

Karta 3 Hänsynsaspekter

Kartan redovisar områden där särskild hänsyn bör tas vid planering och prövning av ärenden.

Bilaga 1 Länsstyrelsens granskningsyttrande

Fördjupning av översiktsplan för Tibro kommun (Boken om Tibro tätort)

Bilaga 2 Samrådsredogörelse

I samrådsredogörelsen redovisas inkomna synpunkter samt kommunens ställningstagande till dessa.

Bilaga 3 Utlåtande

I utlåtandet redovisas inkomna synpunkter samt kommunens ställningstagande till dessa.

Programförklaring för revidering av översiktsplanen och länsstyrelsens yttrande med anledning av revideringen redovisas i den kommuntäckande översiktsplanen.

Del 1

Övergripande förutsättningar

Tibro kommuns vision har redovisats i den kommuntäckande översiktsplanen "Boken om Tibro kommun". Visionen, övergripande förutsättningar och strategierna som framförts där gäller givetvis även Tibro tätort. Här redovisas endast speciella förutsättningar för tätorten. För närmare beskrivning av förutsättningar mm hänvisas till respektive avsnitt i del 3 "Planeringsunderlag och rekommendationer".

Bostadsområde vid Breviksvägen. Håggetorpsdammen.

Tibro tätort

Av kommunens 10 600 invånare är ca 8 000 bosatta i Tibro tätort. Under slutet av 1990 – talet har befolkningen totalt minskat med ett par hundra personer. Minskningen beror på att både inflyttningsöverskottet och födelseöverskottet har varit negativa d.v.s. fler har flyttat ut än in respektive fler har dött än fötts i kommunen. Trenden synes dock ha vänt under 2001.

Kommunens målsättning är att den negativa befolkningsutvecklingen ska vändas. Frågeställningen behandlas i den kommuntäckande planen.

Åldersfördelningen i kommunen och i tätorten avviker från riksgenomsnittet genom att man har en något större andel ungdomar respektive äldre samt något färre antal

personer i arbetsför ålder. Åldersfördelningen inom olika bostadsområden varierar beroende på områdets ålder. I ett nybyggt bostadsområde bor fler barn och ungdomar. Därefter följer åldersfördelningen inom områdena generationsväxlingarna.

Se även Del 3 Avs. 3 Tibro

Översiktlig fysisk planering

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som täcker hela kommunens yta. Nu gällande kommuntäckande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 1991. Planen är just nu föremål för en omprövning. Ett planförslag har remissbehandlats i två omgångar. Förslaget har reviderats med anledning av inkomna synpunkter.

För Tibro tätort gäller en områdesplan som antogs av kommunfullmäktige 1981. Den är således 20 år gammal och behöver omprövas. Områdesplanen kommer att ersättas av en fördjupad översiktsplan d.v.s. detta material. Den fördjupade översiktsplanen behandlas i en process med berörda myndigheter, organisationer och allmänhet.

Den geografiska avgränsningen av den fördjupade översiktsplanen för Tibro tätort har redovisats i den kommuntäckande planen. Avgränsningen har skett utifrån de diskussioner som förts med anledning av underlagsmaterialet "Boken om Tibro tätort - Planeringsunderlag och utvecklingstankar".

Mål och uppdrag som anges i den kommunomfattande planen omfattar även Fagersanna. De strategier och rekommendationer som anges i detta material omfattar endast det geografisk avgränsade planområdet "Tibro tätort".

Mål

Syftet med den fördjupade översiktsplanen för Tibro tätort är att

- skapa medvetenhet om de processer i samhället, som har stor betydelse för utvecklingen av Tibro tätort och deras inbördes samband
- nå välfärdsmålen och en hållbar utveckling
- förbättra genomslaget för våra gemensamma intentioner och ge vägledning åt detalj- och sektorplanering
- skapa och upprätthålla beredskap för förändringar samt skapa handlingsfrihet för beslut i framtiden.

Strategier

- För att nå dessa syften ska den fördjupade översiktsplanen/ handlingsprogrammet ses över varje mandatperiod i en demokratisk och politisk förankringsprocess (rullande planering)
- bygga på bevarad och utvecklad kunskap om samhällsutveckling, marknad och aktörer
- vara tydlig samt beskriva de miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenserna av förslaget samt
- följ upp i kommunens årliga budgetarbete.

Se även Del 3 Avs. 1	Översiktsplanen
Avs. 2	Hållbar utveckling
Avs. 4.1	Översiktliga planer

Tidanparken, Rastplatsen vid Tideberg

Fysisk detaljplanering

Större delen av tätorten är detaljplanerad med ett undantag (Västana industriområde). Den första detaljplanen fastställdes 1939 och medger bl.a. hemindustriellt ändamål inom bostadskvarteren. Den ursprungliga detaljplanen gäller fortfarande inom vissa smärre delar av tätorten.

Mål

Kommunen ska ha god planberedskap. Planlagd exploaterbar mark ska finnas tillgänglig för "omedelbar" etablering av industri, bostäder mm.

Strategi

Kommunen ska följa bebyggelseutvecklingen och ta initiativ till och genomföra planläggning, som erfordras för att samhället ska kunna utvecklas och förändras. Förändringarna i samhället sker snabbt. Kommunen måste således vara beredd att snabbt ompröva och genomföra planändringar som allmänt sett skulle kunna tillåtas på platsen. De snabba förändringarna ställer i sin tur stora krav på en genomarbetad översiktsplan där konsekvenserna av förändringen snabbt kan överblickas.

Planläggning för utbyggnad av samhället kommer att ske enligt den fördjupade översiktsplanens intentioner. Förberedelser för planens genomförande bör ske i god tid t.ex. genom inköp av mark. Detaljplaneringen bör ske först i nära anslutning till genomförande och exploatering. Tillgången på planlagd mark för industri och bostäder bedöms idag vara god.

Befintliga områden med sammanhållen bebyggelse som inte är planlagda bör om så erfordras kunna regleras genom detaljplan eller områdesbestämmelser. Då de äldsta

detaljplanebestämmelserna i tätorten inte är anpassade till dagens samhällsstruktur bör dessa ses över.

Ansvarig: Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 4.2 Gällande detaljplaner
--

Kommunägd mark

Den mark som kommunen äger i anslutning till tätorten redovisas i del 3. Därutöver äger kommunen nästan ”all” allmän mark inom tätorten som är planlagd för t.ex. gata, park, naturområden och som inte är kvartersmark för privat ändamål.

Inom tätortsnära skogar kan de boendes och näringarnas motstående intressena vara stora. Ett rationellt skogsbruk kanske inte kan bedrivas eftersom man här kan kräva förlängda omloppstider, plockhuggning (blädning) med luckföryngring mm. Ur nyttjande- och landskapsbildssynpunkt kan det därför vara en fördel om kommunen äger tätortsnära marker.

Mål

Kommunen bör äga mark som behövs för framtida expansion av tätorten samt tätortens behov av friluftsområden och eventuella skyddszoner. Kommunen ska också äga mark som är avsett för allmänt ändamål inom tätorten.

Inom vissa områden (friluftsområden och skyddszoner för tätorten) kan det vara angeläget att kommunen också förvaltar skogsområden. I övrigt ska inte kommunen driva jord- och skogsbruk.

Strategi

Kommunen ska köpa in erforderlig mark för tätortens behov. Intentionerna i översiktsplanen utgör underlag för kommunens ställningstagande till markinköp.

Kommunen kan därutöver också komma att köpa in mark som ska användas som bytesobjekt. Kommunen har i övrigt inga anspråk på att äga mark.

Försäljning av kommunal mark bör inte ske om den inte är detaljplanlagd som kvartersmark. Inte heller bör kommunal mark inom ett par hundra meter från områden som är bebyggda, detaljplanlagda eller reserverade för framtida expansion säljas. Kommunal mark som bör kunna utnyttjas som bytesmark bör inte heller säljas.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Se även Del 3 Avs. 4.3 Kommunägd mark

Del 2

Framtida struktur – Användning av mark och vatten.

Översiktsplanen ska redovisa de allmänna intressen enligt 2 kap. plan- och bygglagen (PBL) som bör beaktas vid beslut om användningen av mark - och vattenområden. Kraven på redovisning enligt 2 kap. PBL innefattar också bestämmelserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Här redovisas de allmänna intressen som finns inom tätorten (planområdet) eller i direkt anslutning till denna. För närmare beskrivningar hänvisas till respektive avsnitt i del tre.

Inom planområdet för Tibro tätort finns inga riksintressen. De behandlas därför inte i den fördjupade översiktsplanen för Tibro tätort.

Balteryds hembygdsgård från andra sidan av Tidan

Del 2.1 Allmänna intressen

Här ges en sammanfattning av bakgrund och problemställningar samt en vision av tätortens framtida struktur och utveckling. Vidare redovisas hur den bebyggda miljön ska bevaras och utvecklas samt hur de allmänna intressena ska beaktas.

De långsiktiga besluten angående mark- och vattenanvändningen begränsas till ett antal för samhällets utveckling väsentliga frågor: bevarande av natur- och kulturvärden och hushållning med resurser mm. Översiktsplanen ger också ett bra underlag för ställningstaganden vad gäller kommunikationer, vattenförsörjning, avfallshantering mm.

Dessutom redovisas i de fall dessa kan förutses förslagets konsekvenser gällande miljön samt sociala och ekonomiska aspekter. Förutsättningar för en Hållbar utveckling redovisas i del 3 avsnitt 2 Hållbar utveckling. Det är viktigt att de sociala aspekterna tidigt uppmärksammas i den kommunala planeringen. De kriterier som har betydelse för den sociala miljön redovisas i del 3. Dessa bör utgöra underlag för sociala konsekvensanalyser i Tibro.

Konsekvensanalyser bör genomföras i alla sammanhang där väsentliga förändringar i samhället planeras. På denna översiktliga nivå inriktas konsekvensbeskrivningen på att finna eventuella positiva eller negativa konsekvenser. Fördjupade konsekvensbeskrivningar genomförs senare, om behov föreligger, vid detaljplanering eller projektering.

Se även Del 3 Avs. 2 Hållbar utveckling

Områden med särskilt lagskydd

För sjöar och vattendrag gäller ett skyddsavstånd enligt 7 kap. 13 och 14 § miljöbalken. Syftet är att trygga förutsättningar för allmänhetens friluftsliv och bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Inom detaljplanelagt område har strandskyddet i normalfallet upphävts. Därför råder idag inget strandskydd utmed Tidan mellan Balteryd och bron över riksväg 49. Detaljplanebestämmelserna gäller i stället för strandskyddet.

Enligt kulturminneslagen är det en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. I lagen finns bestämmelser som skyddar fornlämningar, byggnadsminnen, kyrkor och begravningsplatser.”

Enligt väglagen och anläggningslagen råder byggnadsförbud utmed vissa vägar. Lagarnas syfte är att pröva förändringar så att åtgärderna inte påverkar trafiksäkerheten negativt eller är till olägenhet för vägens bestånd, drift eller brukande.

Mål

Lagens syften ska tillgodoses.

Strategi

Eventuellt kan strandskydd inom detaljplanelagda områden behöva ses över eftersom lagen syfte utvidgats till att omfatta även växt- och djurlivets livsvillkor efter det att detaljplanerna antagits. Strandskyddet bör kunna omfatta vattenområdet samt ett område som sträcker sig ca 30 meter inåt land.

Ansvarig: Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 4.4 Områden skyddade enligt lag
--

Ralph Erskines Brittgården

Bostäder.

En viktig del av planeringen för en ”expansiv” ort är att peka ut områden som är lämpliga och attraktiva för framtida bostadsbebyggelse. Det gäller att finna områden som kan bli bra livsmiljöer, med hänsyn till omgivning, kommunikationer, närhet till service, arbetsplatser och rekreation etc.

Mycket tyder dock på att dagens överskott på bostäder inte enbart är konjunkturberingat utan till del är ett strukturellt överskott. Våra insatser bör därför till stor del handla om att utveckla och förbättra boendet inom ramen för det befintliga beståndet. Det kan t.ex. ske genom ombyggnad, tillbyggnad eller annan komplettering samt genom anpassning av service och yttre miljö. Syftet kan vara såväl direkt, förbättring i den fysiska miljön, som indirekt, att förbättra områdets status och den sociala miljön.

Byggnader ska enligt lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk uppfylla krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga om det är ekonomiskt rimligt. Hisskravet gäller inte byggnader som har färre än tre våningsplan.

Mål

Tibro ska vara en attraktiv boendeort. Tibros karaktär av trädgårdsstad (villastad) har goda förutsättningar att vara en attraktiv boendeort och denna karaktär ska bevaras även vid nyexploatering. Vid nybyggnation av hyreshus eller bostadsrätter ska byggnaderna placeras i trädgårdsmiljö. Byggnadernas volymer ska inte heller vara för stora.

Tillgängligheten till bostäder för handikappade personer ska vara god. Minst 50 % av lägenheterna i hyreshus ska vara tillgängliga för handikappade.

Strategier

För att öka tätortens attraktionskraft bör kommunen finna nya former för ett konstruktivt och informativt samarbete med aktörer på bostadsmarkanden – fastighetsägare, förvaltare, byggnadsföretag, banker / kreditinstitut och de boende. Tillsammans med dessa aktörer bör man klarlägga tätortens styrka och svagheter vad gäller boendet och därefter genomföra de åtgärder som är möjligt att göra. Fastighetsägarna kan om så erfordras utveckla och förändra boendet inom det egna fastighetsbeståndet och kommunen kan om så erfordras förändra den allmänna marken i anslutning till bostadsområdena (t.ex. bygga dammar, anlägga ängsmark mm).

Ny större sammanhållen bebyggelse bör huvudsakligen lokaliseras till Anderstorps- och Häggetorpsområdet. Områdena är centralt belägna (ett stenkast från centrum) och på cykelavstånd från friluftsområdet Rankås, Örlen, Kateryd med ridanläggning, motocrossbana mm. Inom området finns skola och barnomsorgslokaler (Häggetorpsskolan) redan utbyggda.

Längre in i framtiden kan Fågelviksområdet komma att exploateras huvudsakligen för villabebyggelse. Hänsyn ska tas till skyddszoner för buller mm kring befintlig industri i Baggebo och Hörnebo. Befintligt motionsspår avses bevaras.

Kommunens tillgänglighetsplan ska ses över i samråd med handikapprådet och handikapporganisationer. Översynen bör leda till rekommendationer till fastighetsägare och byggherrar.

Ansvarig: Kommunstyrelsen, Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3	Avs. 5	Bostäder
---------------	--------	----------

Bostäder i Södra centrum

Näringsliv - Areella näringar

Jord- och skogsbruksnäringarna spelar en viktig roll i kommunens näringsliv och har stor inverkan på landskapsbilden och naturmiljön inte minst i anslutning till tätorten. De areella näringarna behandlas i den kommuntäckande planen.

Jord- och skogsbruk bedrivs i vissa fall ända in till bostadskvarteren t.ex. vid Hörnebo, Fågelviken och Håggetorp. Betning sker även av våtmarksområdena i Tibro tätort utmed Tidan i Västana och i Balteryd.

Inom en 10-års period kommer sannolikt mark som idag utnyttjas för jord- och skogsbruk att tas i anspråk för expansion av tätorten främst för nya arbetsplatsområden och bostadsområden.

Mål

Näringarna jord- och skogsbruk är även i anslutning till tätorten en tillgång och ska främjas såvida inte marken behöver tas i anspråk för tätortens expansion.

Kommunen ska arbeta för att ta stor ekologisk hänsyn i den egna skogen.

Strategier

Det är en fördel om kommunen äger den jord- och skogsmark som till stor utsträckning disponeras av tätortsbefolkningen och utnyttjas av dessa i större utsträckning. Kommunen kan även själva förvalta skogsområden men jordbruksmarken bör arrangeras ut.

Kommunens markpolitik ska bl.a. inriktas på att förvärva eller förmedla mark, som är lämplig som bytesobjekt när jord- och skogsmark behöver tas i anspråk för samhällsutbyggnad och rekreation.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Se även Del 1 Kommunägd mark
Del 3 Avs. 4.3 Kommunägd mark
Del 3 Avs. 6.1 Areella näringar

Näringsliv – Industri

Näringsliv, näringslivsutveckling och sysselsättning behandlas i den kommuntäckande planen. Här behandlas industriverksamhet och arbetsplatsområden i Tibro tätort.

Näringslivet är inne i en snabb förändring. Trots förändringen finns det även i fortsättningen behov av att tillskapa nya och vidareutveckla befintliga arbetsområden för verksamheter med speciella egenskaper och lokaliseringskrav.

Näringsidkarna kan t.ex. komma att ställa krav på läget vad gäller närhet till kluster, underleverantörer och kommunikationssystemen t.ex. vägar, järnvägar, kollektivtrafik och godsterminaler mm. Ett annat krav kan vara att verksamheten kan utvecklas utan att störa eller skapa oacceptabla risker för den byggda miljön i övrigt.

En sådan lokalisering skapar trygghet för företagen så att de kan bedriva sin verksamhet, utvidga och vidareutveckla den utan att omgivningskraven blir för stora.

Genom förutseende planering kan kommunen skapa goda utvecklings- och etableringsmöjligheter.

Mål

Kommunen ska stödja det lokala näringslivet och dess möjlighet till utveckling genom att ha god plan- och markberedskap. Industrimark ska finnas för olika typer av verksamheter och för företagens olika utvecklingsskeden.

Strategier

Tibro har idag ledig industrimark, vilket innebär att en näringsidkare kan etablera sig omgående i Tibro tätort. Det är dock viktigt att beredskap finns när nya markbehov uppstår även om behovet är svårt att förutse. Förändringar uppstår snabbt och kräver därför stor flexibilitet. För flexibilitetens skull krävs att kommunen har relativt stora markreserver för i första hand industrietablering.

Ett utvidgning av Balteryds industriområde har planerats in för transportintensiv industri eller transportföretag. Även möjlighet till tågtransporter bör kunna erbjudas i Balteryd i framtiden. Befintlig omlastningsterminal avses flyttas från Tibro centrum till Balteryd.

Miljöstörande verksamhet bör hänvisas till sådana arbetsområden som kan ta emot verksamheter utan påtagliga störningar eller risker för omgivningen.

Ett nytt område för främst miljöstörande industri har planerats in nordost om Skattegården. Området är, ur synpunkten förhärskande vindriktning, bättre beläget än de befintliga industriområdena.

Någon större utbyggnad av Västana industriområde avses inte ske. Området kan dock komma att få större betydelse om verksamheterna inom området omvandlas till verksamheter som är mer beroende av annonsläget vid riksvägen. En något mindre utbyggnad kan tillåtas i väster i anslutning till Tidavadsgatan och i öster vid vägen mot Åreberg. Tidavadsgatan bör då anslutas till riksväg 49.

ROL TreeFurn AB

Kommunens kontakter med näringslivets ska ske med snabbhet och engagemang. Detta gäller även myndighetsutövning. Att ge våra näringsidkare snabb och korrekt service är ett bra sätt att visa att kommunen stödjer det lokala näringslivet.

De två stora framtida utbyggnadsområdena är belägna på jord- och skogsbruksmark. Kommunen äger inte all mark inom områdena och bör därför planera för att köpa in erforderlig mark för en eventuell framtida exploatering. Etablering av ett nytt industriområde i nordöst kan sannolikt genomföras först vid en större ny företagsetablering i Tibro.

Vid detaljplanering av industriområdena kommer särskild hänsyn att tas till redan befintlig bebyggelse.

Etablering av ny bostadsbebyggelse inom planerade industriområden eller inom dess skyddszoner kommer inte att beviljas.

Planerat och befintligt område för transportintensiv verksamhet i Balteryd är strategiskt bra placerat vid Fågelviksleden och riksväg 49 samt vid järnvägen.

Verksamheter som är belägna inom befintliga bostadsområden får inte vara störande för omgivningen. Detta kan innebära restriktioner för framtida utveckling och förändring av verksamheten.

Ansvariga: Kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden

Se även Del 1 Fysisk detaljplanering Del 3 Avs. 6.2 Industri

Näringsliv – handel och tjänsteverksamhet

Tibro har vuxit upp kring den ursprungliga handelsplatsen där vägarna strålade samman och där järnvägen etablerades. Den ursprungliga handelsplatsen är än i dag Stora Torget i Tibro centrum.

Den kommersiella servicen i kommunen är i huvudsak lokaliserad till Tibro tätort. Inom tätorten finns tre stora livsmedelsbutiker. Två i centrum och en externt på Tidebergsområdet. Mindre butiker som säljer livsmedel finns inte längre kvar i bostadsområdena om det inte kopplas till annan försäljning t.ex. bensin. Ett undantag är Tibro Närköp på Skövdevägen.

Livsmedelhandeln säljer också till besökande och turister från hela östra Skaraborg. Urvalshandel och sällanköpshandel är dock påverkad av närheten till Skövdes handelsområden och det större utbud som finns där.

Avsnittet behandlar också tjänstesektorn d.v.s. områden för verksamheter som ser var såväl industrin som allmänheten med diverse tjänster.

Mål

Boende (även icke bilburna) ska erbjudas god kommersiell service d.v.s. boende ska ha tillgång till ett brett och väl lokaliserat utbud av kommersiell service.

Kommunen ska medverka till att handeln kan utvecklas.

Strategier

Tibro bör arbeta mer aktivt med att utveckla centrum och handeln i tätorten. Ett större varuutbud än vad som finns idag är sannolikt en förutsättning för en positiv utveckling. Handeln bör kunna utveckla till en än större besöksnäring. Försäljning av möbler är ett område som kan stärkas. Köpmännen, fastighetsägarna och kommunen (de tre aktörer som investerar i centrum/ tätorten) arbetar idag gemensamt för att stärka handeln i Tibro. Detta utvecklingsarbete bör intensifieras.

Handel och lämpliga servicefunktioner bör vid nyexploatering vara koncentrerade till centrum. Detta särskilt vad gäller livsmedel då underlaget för närservice i anslutning till bostadsområdena minskar. Kommunen bör också verka för att kommunala verksamheter och träffpunkter förläggs centralt då detta stärker centrumets attraktionskraft.

Etablering av stormarknader/ lågprisvaruhus för livsmedel bör inte ske utanför tätorten. Tidebergs handelsområde är attraktivt för regionen och har varit positivt för utvecklingen av handeln i Tibro. Området för försäljning av livsmedel bör dock inte expandera på bekostnad av centrumhandeln.

En ny lokalisering för försäljning av livsmedel – närbutik - föreslås vid Fågelviksleden och Hörnebovägen där det finns förutsättningar att kombinera försäljning med t.ex. bensinförsäljning. Alternativt behåller man det redan planlagda området för handel i Hörnebo vid den befintliga barnomsorgslokalen.

Befintliga områden för handel och tjänsteverksamheter bör bevaras. Nya icke exploaterade områden för handel (ej livsmedel) eller tjänsteverksamhet förslås på ett

Tibro MC-Service AB

par ställen i tätorten. Furubäcksområdet kan omvandlas till ett område för tjänsteverksamheter, kontor eller bostäder.

Lokalisering av tjänsteverksamhet kan ske inom industriområden, inom småindustriområden som inte får störa boende eller handelsområden beroende på vilken typ av verksamhet som bedrivs.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Se även Del 3 Avs. 6.3 Handel och tjänsteverksamhet

Samhällsservice

Det är angeläget och i socialtjänstlagens anda att den fysiska översiktsplaneringen också samordnas med offentlig vård och service, t.ex. äldreomsorg, familjeomsorg, skola och barnomsorg, sjukvård och annan samhällsservice som arbetsförmedling, försäkringskassa och kommunkontor.

Mål

Boende (även icke bilburna) ska erbjudas god service d.v.s. boende ska ha tillgång till ett brett och väl lokaliserat utbud av social service och utbildning. God vård, skola, omsorg ska erbjudas i Tibro.

Strategier

Idag föreligger inget behov av nya tomter eller anläggningar för skol- och barnomsorgslokaler. En framtida skoltomt har dock planerats in vid Ängens dagis i Hörnebo. Utbyggnad kommer sannolikt inte att bli aktuellt innan man bygger ut Fågelviksområdet med bostäder.

Kommunkontor och vårdcentral invid Allétorget

Utbyggnad av omsorgslokaler för äldreboende och annat gruppboende kan behövas inom en snar framtid. Eventuellt kan två gruppboendestäder komma att flyttas. I så fall erfordras två nya tomter. Behov föreligger också för nyetablering av bostäder med särskilt anpassad service. I det sistnämnda fallet kan det vara möjligt att bygga om ett befintligt bostadshus. Ett par områden inom tätorten har föreslagits för äldreboende eller gruppboende.

Ansvariga: Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden, Kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen

Se även Del 3 Avs. 7 Samhällsservice

Friluftsliv, fritid och turism

Möjligheter för friluftsliv är stor även inom Tibro tätort med motionsspår och promenadstigar. Det är viktigt att områdena för friluftsliv och rekreation inordnas i en grönstruktur och binds samman med varandra och med bebyggelseområdena. De största närrekreationsområdena ligger utanför tätorten - Rankåsområdet och områdena runt sjön Örlen. Dessa behandlas i den kommuntäckande översiktsplanen.

Kultur- och fritidsutbudet är stort i Tibro i förhållande till antalet invånare. Detta beror sannolikt på en god samverkan mellan föreningar, företag, kommunen samt inte minst enskilda personer och deras ideella insatser. Inom kommunen finns ca 130 aktiva föreningar. I tätorten finns bl.a. lokaler respektive anläggningar för teater, gallerier, tennis, badhus, issporter, handboll, fotboll, bowling, boule, ungdomens hus mm. Konstutställningar på Ateljé Blockings och "Galleri S" drar besökanden från hela södra Sverige. En omfattande programverksamhet, konserter, kulturcaféer och kulturfest, med ett brett utbud lockar många besökare. Även handeln i Tibro kan bli framgångsrik ur turistsynpunkt.

Inom tätorten är det möjligt att fritidsfiska och fänga kräftor i Tidan.

Sporthallen

Mål

Kommunmål. Kommunen ska stödja föreningslivet så att de till rimliga kostnader kan bedriva sina verksamheter på samma villkor som de som har tillgång till kommunala lokaler och anläggningar. För att öka attraktionskraften både som boendeort och turistmål ska Tibro ha ett brett utbud av kulturell verksamhet. I ett led att stödja kulturen kan kommunen ge bidrag till enskilda kulturella projekt.

Naturberoende fritidsverksamheter som t.ex. fisket ska skyddas. Motionsspår och promenadstigar ska finnas i anslutning till bostadsområdena.

Turismen i kommunen ska profileras och utvecklas i samverkan med Götakanalsregionen

Strategier

Befintliga promenadstigar bör kunna utvidgas och nya anläggas i anslutning till tätorten. Detta bör ske inom område vid Tidån, Tibrobäcken och Gärebäcken i anslutning till Getastigen och Fårakullen. Även områden med stigar norr om Tideberg har diskuterats.

Publika lokaler ska om så är möjligt förläggas till Tibro centrum. Bibliotek, teater och biograf är exempel på sådana lokaler.

Ansvariga: Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden

Se även Del 3	Avs. 6.3	Handel och tjänsteverksamhet
	Avs. 8	Friluftsliv, fritid och turism

Kommunikationer

Infrastrukturfrågor vad gäller kommunikationer får allt större dignitet för kommunens näringsliv och boende. Till Tibro kommer man via riksväg 49, som går genom tätorten i öst-västlig riktning samt länsväg 201 och Fågelviksleden i nord-sydlig riktning. Vagnätets struktur i tätorten redovisas i del tre.

Vägverket, Svenska kommunförbundet, Naturvårdsverket och Rikspolisstyrelsen har tagit fram strategier för miljö- och trafiksäkerhetsarbetet. Tibro kommun har upprättat ett lokalt trafiksäkerhetsprogram för tätorten med mål för trafiksäkerhetsarbetet (nätnalysen).

Goda transportmöjligheter till och från industrin i Tibro har stor betydelse för näringslivet. Den största distributören av möbler i Sverige är belägen på Balterydsområdet i Tibro. LBC Sweden AB (f.d. Lastbilscentralen) fraktar drygt 90 procent av möbeltransporterna till och från Tibro via Skövde, Karlsborg och Hjo. En tredjedel åt vardera hållet. En mindre mängd varor transporteras till Tibro på järnvägen. Omlastningen sker i Tibro centrum.

En väl fungerande kollektivtrafik är för en kommun som Tibro mycket viktig. Kollektivtrafiksörjningen är idag god med bra möjligheter till in- och utpendling gällande arbete, utbildning, service, kulturutbud och sjukresor. Turtätheten är något

sämre kvällstid. Kollektivtrafiknätet och busshållplatsernas lägen redovisas i del tre.

Tibro tätort är inte större än att allt finns inom cykelavstånd. Tibro tätort är välförsett med cykelvägar. Strukturen på cykelvägnätet redovisas i del tre.

IT och telekommunikationerna utvecklas snabbt. Goda möjligheter till elektronisk överföring av information blir allt viktigare. Just nu sker en utbyggnad av ett nytt mobiltelefonnät samt ”broadbandsutbyggnad” i hela Sverige. Mål för stadsnätet redovisas i del 3 avsnitt 9.7.

Mål

Kommunen ska verka för bra infrastruktur. Gatorna ska ha en god standard och ska vara väl underhållna samt trafiksäkra. Det antagna trafiksäkerhetsprogrammet med uppsatta mål för trafiksäkerhetsarbetet ska följas.

Luftföroreningar från vägtrafiken ska hållas på så låg nivå som möjligt. Även ”miljövänlig” järnvägstrafik ska kunna erbjudas näringslivet i Tibro.

Kollektivtrafiken ska vara miljövänlig och attraktiv för kommuninvånarna.

LBC. Plats för ny omlastningsplats mellan bil och tåg

Cykelvägnätet ska utvecklas ytterligare inom tätorten samt byggas ut till tätortens rekreationsområden. Belysning av gång- och cykelvägar är väsentlig ur trygghets-synpunkt och ska beaktas.

Goda IT- och teletekniska kommunikationer ska utvecklas i hela kommunen.

Strategier

Kommunen bör satsa på att bygga samman tätorten öster om centrum. Häggetorpsleden byggs samman med Bangatan och Östra Långgatan. En ny förbindelse mellan Kyrkefallavägen vid SA-Möbler och Fågelviksleden bör byggas ut senast i samband med att Fågelviken exploateras.

Kommunen ska i samråd med Vägverket ta fram förslag till förbättring av avfarten till Västana industriområde vid Grönhultsvägen och där belägen busshållplats. Eventuellt kan Tidavadsgatan komma att anslutas till riksväg 49 vid Fågelviksleden.

Utveckling av godstransporter på järnväg ska utredas. Omlastningen i Tibro centrum bör flyttas till Balteryd. Området vid LBC och järnvägen kommer att reserveras för en större omlastningsterminal.

Vissa felande länkar inom cykelvägnätet ska byggas ut. Om järnvägen läggs ner från Tibro till Fagersanna kan banvallen byggas om till en gång- och cykelväg.

Busstationen i Tibro bör flyttas för att förbättra kollektivtrafiken. Busstationen är bättre belägen i nordvästra delen av centrum vid Fredsgatan, Mariestadsvägen och Skövdevägen.

IT-stadsnät kommer att byggas ut i etapper i hela Tibro tätort.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Se även Del 3 Avs. 9 Kommunikationer
--

Teknisk försörjning

I Tibro produceras en mindre mängd förnybar energi från tre vattenkraftverk inom kommunen varav ett (Brokvarn) ligger inom Tibro tätort.

Vattenfall driver i Tibro tätort en biobränsleeldad fjärrvärmeanläggning som försörjer en stor andel av Tibros industri och bostäder med värme. Fjärrvärmeanläggningen är byggd för att elda spill från möbelindustrin.

Tibro tätort utgör ett verksamhetsområde för vatten- och avloppsförsörjning. Inom detta område är kommunen skyldig att förse fastighetsägarna med vatten respektive ta om hand avloppsvatten. Vatten till tätorten hämtas från källor vid Segerstorp och Karlshaga. Kommunens avloppsreningsverket är beläget vid Tidans strax norr om riksväg 49 och tätorten.

Dagvattnet leds när så är möjligt ut i diken och bäckar. Kommunen har även byggt ett antal dammar (kvävefällor) för rening av dagvattnet främst i anslutning till Tidans.

Kommunen har ett helhetsansvar för avfallsfrågorna. Man samarbetar med grannkommunerna i ett kommunalförbund Avfallshantering i Östra Skaraborg (AÖS).

Hushållsavfallet transporteras idag till Gärstadverken i Linköping där de bränns.

För uppsamling och transport av hushållsavfall, i den mån det inte omfattas av producentansvaret, anlitar kommunen en entreprenör. Inom Tibro tätort finns en återvinningscentral och fem återvinningsstationer.

Frågor som hänger samman med energiförsörjning, vatten- och avloppsförsörjningen samt avfall och återvinning behandlas i den kommuntäckande planen.

Mål

Den tekniska försörjningen ska vara robust (ej sårbar) och hållbar d.v.s. användningen av förnybar energi ska öka, dagvattnet ska så långt möjligt renas och infiltreras lokalt.

Återvinningsstationerna ska ges en enhetlig och god estetisk utformning.

Strategier

Det befintliga fjärrvärmenätet ska byggas ut ytterligare, reningen av avloppsvatten vid reningsverket ska förbättras, fler dagvattenanläggningar (kvävefällor) ska byggas. Om dagvattendammar byggs inom bostadsområdena är det angeläget att det sker en viss genomströmning av vatten så att dammarna kan hållas friska.

Återvinningsstationernas placeringar ska omprövas innan några investeringar vad gäller utformningen genomförs.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Se även Del 3 Avs. 10 Teknisk försörjning

Vattenfalls fjärrvärmeverk på Baggebo industriområde

Risk, säkerhet, totalförsvar

Risk och sårbarhet av olika slag är en del av vår vardag, och byggs ständigt in i samhällsutvecklingen. Tekniska framsteg, storskalighet, specialisering, sociala förändringar och ökade internationella kontakter är några exempel som bidragit till vår förändrade riskbild. Landets hotbild har på senare år breddats, och ses inte längre endast ur ett militärt perspektiv. Samhällets förmåga att möta fredstida störningar är

grundläggande för dess möjligheter att verka under svåra påfrestningar och höjd beredskap. Fokus ligger idag i huvudsak på samhällets sårbarhet och fredstida risker, samtidigt som kraven på ökad säkerhet och minskad sårbarhet växer.

Risk- och beredskapshänsyn

Riskhänsyn är åtgärder, som reducerar eller eliminerar befintliga risker och ser till att ytterligare risker inte byggs in i samhället. Beredskapshänsyn är åtgärder som ökar säkerheten och uthålligheten i samhället som kan ha betydelse under fredstida samhällsstörningar, kriser och under höjd beredskap.

Kommunen har genomfört både en kommunal riskanalys och en kommunalteknisk riskanalys. I dessa dokument framgår vilka risker som finns i Tibro samt en åtgärdsplan för att höja beredskapen. Planerna bör dock ses över.

Risker i samhället som naturrisker, transport av farligt gods, hantering av farliga ämnen samt säkerhets- och skyddsavstånd behandlas i del 2.2 Miljö och riskfaktorer. Samhällets sårbarhet vad gäller de tekniska försörjningssystemen behandlas i avsnitt tekniska försörjningssystem.

Totalförsvaret

Det civila försvarets uppgift är bl.a. att värna civilbefolkningen, trygga en livsnödvändig försörjning, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna. Kommunen är högsta civila totalförsvarsmyndighet på lokal nivå och ansvarar för den kommunala beredskapen. Kommunen har en beredskapsplan i vilken behandlas organisationsfrågor, försörjningspliktiga företag, IT-säkerhet mm.

Tibro tätort har tidigare varit skyddsrumsort, vilket innebär att statsmakterna har ställt krav på att det ska byggas skyddsrum i samband med nybyggnation. Så är inte fallet numera. Idag byggs det inga nya skyddsrum. De skyddsrum som tidigare byggts ska dock hållas i stand.

I kommunen finns tio stycken hemskyddsområden inom vilka det finns en förutbestämd informationsplats där de boende ska kunna få information vid kriser eller krig.

Mål

Samhällets struktur ska vara robust och uthållig d.v.s. föga sårbart vid påfrestningar. Befolkningsskyddet (skyddsrum och skyddade utrymmen) ska vara tillgodosett.

Mål för den kommunala beredskapen i Tibro kommun har antagits den 13 aug. 1996, § 169.

Områden, som har betydelse för försvaret ska så långt möjligt skyddas.

Strategi

Den kommunala riskanalysen, kommunaltekniska riskanalysen och beredskapsplanen behöver ses över / aktualiseras.

Inventering av lokaler som kan användas som skyddade utrymmen ska genomföras.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Natur- och kulturmiljöer

Flera inventeringar som behandlar natur- och kulturvärden i Tibro har genomförts. Dessa omfattar t.ex. sammanställningar av värdefulla ängs- och hagmarker, odlingslandskap mm.

Stränder har stort naturvärde och är mycket betydelsefulla för allmänhetens möjligheter till friluftsliv och för växt- och djurlivets mångfald och försörjning. Områdena närmast bäckar och åar har också stor betydelse för att fånga upp och minska påverkan på vattendragen från t.ex. gödsling och ogräsbekämpning.

Boende i Tibro tätort har nära till naturen. Åker- och skogsmark går ofta ända fram till bebyggelsen. Dessa marker men även grönytor och parker intar en dominerande plats i människors närmiljö. De naturområden som har bedömts vara av intresse som närområde till bostadsbebyggelsen har redovisats i del 3. Där har också preciserats parker som har särskilt kulturella och sociala värden.

Kommunen har låtit ta fram ett förslag till grönyteprogram för vissa angelägna områden i tätorten - genomfarter, infartsgator, Tidan och Tibrobäcken. Förslaget presenteras del 3.

Det är angeläget att bevara vårt kulturarv för framtida generationer. Kulturvärden består huvudsakligen i tätorten av enstaka objekt, enstaka värdefulla byggnader då hela miljöer inte längre finns kvar. Förslag till bevarande redovisas i del 3.

Tidan sett från Fågelviksleden mot Smulebergsskogen

Mål

Tibros karaktär av trädgårdsstad ska bevaras. Områden inom tätorten som har höga naturvärden ska bevaras och förstärkas. Naturområdena och parkerna ska vara vackra, vilket inte nödvändigtvis medför en intensiv skötsel. En ansad vild natur som kräver lite skötsel är också vacker.

Vad gäller kulturmiljön ska Tibros kulturarv tillvaratas, vårdas och utvecklas. Värdefulla byggnader, anläggningar, kulturmiljöer mm ska bevaras i så oförvanskad skick som möjligt.

En god byggnadskultur och en god tätortsmiljö ska främjas.

Strategier

Områden längs Tidan, Tibrobäcken, Gärebäcken och vissa andra små bäckar ska bibehållas och utvecklas som grönstråk. En grönplan bör upprättas för tätorten. I denna bör ingå såväl grönstråk, värdefulla områden med särskilda natur- och kulturvärden, som grönytor och parker. Arbetet bör ske i samverkan med berörda fastighetsägare.

Ett lokalt handlingsprogram för arkitektur och planering bör tas fram i vilket ingår bevarande av kulturbyggnader.

Ansvariga: Kommunstyrelsen, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden.

Se även Del 3 Avs. 12 Natur- och kulturmiljö
--

Kyrkefalla kyrka

Miljö - Utformning

I den kommunala visionen om tätortens utveckling framförs att Tibro har blivit vackrare och trivsammare. En ny vision har nyligen antagits av kommunfullmäktige. I denna anges bl.a. att centrum ska bli en vacker och levande mötesplats.

Mål

En ännu attraktivare tätort samt en vacker och levande mötesplats.

Strategier

I del tre framförs synpunkter på vilka områden i tätorten som man särskilt bör satsa på vad gäller utformning. De utpekade platserna är områden längs förbifarter, infarter, centrum, rastplatser, parker mm. Kommunen bör ta fram förslag i samverkan med eventuellt berörda fastighetsägare.

Gator och torg i centrum ska göras attraktivare. Gatorna i centrum byggs om till gårdsgator. Arbetet ska ske i samråd med berörda fastighetsägare och näringsidkare i centrum.

Ansvariga: Kommunstyrelsen, Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 13 Miljö - Utformning
--

Fattigstugan vid Kyrkefalla kyrka

Del 2.2 Miljö- och riskfaktorer

För att bättre integrera miljöfrågorna i planeringen ska de miljö- och riskfaktorer som bör beaktas vid beslut om användningen av mark och vatten redovisas i översiktsplaneringen (4 kap. 1 § plan- och bygglagen). Nedan redovisas miljö- och riskfaktorer i fyra grupper – områden med särskilda risker, områden med särskilda miljöproblem, områden som är känsliga för störningar eller påverkan och områden av betydelse för kretsloppslösningar.

Områden med särskilda risker

Här beskrivs områden som bär på särskilda risker för plötsliga händelser, som kan få stora negativa konsekvenser för miljön, människor och egendom. Exempel på sådana områden där ras-, skred- och översvämningsrisker finns, områden där stora mängder farliga ämnen produceras, lagras eller på annat sätt hanteras samt områden för transporter av farligt gods.

Statens geologiska institut (SGI) utför på uppdrag av Räddningsverket kommunvis en förstudie över *skredrisker*. Initialt har en översiktlig studie genomförts. I denna översiktliga studie har sex områden inom kommunen pekats ut. Dessa områden kommer att undersökas noggrannare. Riskerna är dock inte så stora att områdena har prioriterats i utredningen.

Kommunen bedömer inte att skador i Tibro tätort beroende på *översvämningar* kan bli allvarliga. Kommunens VA-system är dimensionerat efter vattendomen för Årebergs kraftverk vilket betyder att om villkoren i vattendomen följs så klarar ledningssystemet beräknad högsta högvattenyta. En vattennivå över högsta högvattenyta kan förorsaka källaröversvämningar i utsatta områden. Andra översvämnings-skador är inte realistiska då Tidan i sin helhet rinner i mycket låglänta områden.

Länsstyrelsen har beslutat om prioriterade vägar för *transport av farligt gods*. I första hand rör det sig om transport av ämnen som är farliga för människors hälsa och som vid en olycka exempelvis kan påverka vattentäkter, grundvattnet, marken och luften.

Mål

Kommunen strävar efter att minimera riskerna i samhället genom förebyggande arbete och planering.

Skred som kan förorsaka person- eller egendomsskada inom bebyggda områden ska förebyggas.

Strategier

Skredrisker inom de av SGI utpekade områdena ska klarläggas. Kommunen bör dock avvakta Räddningsverkets fördjupade utredning innan man vidtar ytterligare åtgärder.

Områden inom vilka det kan förekomma stora mängder farliga ämnen kan vara *industriområden* eller andra enstaka objekt i samhället. Då verksamheter förändras har vi valt att klassa hela industriområden som särskilda riskområden även om det i dagsläget inte förekommer farliga ämnen.

I del tre anges skyddszoner kring områden där stora mängder farliga ämnen produceras, lagras eller på annat sätt hanteras. På grund av att förutsättningarna förändras inom industriområdena tillämpas schabloner för hela industriområdet. Detta gäller även vägar med transporter av farligt gods.

Risker med transporter av farligt gods samt industriområdena och enskilda objekt har behandlats i den kommunala riskanalysen.

Ansvarig: Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 14.1 Särskilda riskområden

Områden med särskilda miljöproblem

Här kan beskrivs områden med miljöstörande anläggningar eller områden där störande verksamhet har bedrivits samt områden med andra hälsorisker. Det kan vara områden som t.ex. kan ha höga halter av luftföroreningar, är särskilt bullerstörda, har betydande markföroreningar eller har förorenat grund- eller ytvatten och höga halter radon.

Radonförekomst i mark har kartlagts i en rapport från 1989. Utredningen redovisar endast ett område med eventuellt hög risk för *markradon*. Området avses inte tas i anspråk för bebyggelse.

I tätorten finns ett antal *miljöstörande anläggningar* med emissioner i form av luftföroreningar och buller. Under 90-talet har utsläppen i luft kraftigt minskat på grund av industrins egna miljöinsatser. Bullerutredning har genomförts inom Baggebo industriområde. När de föreslagna bullerdämpande åtgärderna genomförts i sin helhet har man uppnått acceptabla bullernivåer i bostadsområdena.

En större djuranläggning (gård med fler än 100 djurenheter) är belägen inom planområdet sydöst om tätorten (Prästgården). Nordväst om tätorten och utanför planområdet ligger ytterligare en (Jonsboda).

Här redovisas också vissa *förorenade markområden* som t.ex. nedlagda soptippar, deponier och dyl.

I närheten av *kraftledning*ar och vissa master finns en viss men liten risk för elektromagnetisk strålning.

Mål

Miljöstörningar av alla slag ska minska i samhället.

Strategier

Det är viktigt att lokalisera bostäder och verksamheter så att olägenheter för de boende inte uppstår och att bostäderna inte hindrar verksamheternas utveckling. Boverkets, Naturvårdsverkets och Socialstyrelsens gemensamma råd. "Bättre plats för arbete" behandlar lokalisering av verksamheter och bebyggelse i förhållande till varandra. Där anges bl.a. skyddsavstånd som ska tillämpas vid ny bebyggelse.

Byggnader ska vid behov utföras radonsäkert.

Nytt mål för de samlade utsläppen av organiska lösningsmedel för industrin kan komma att tas fram i samband med att kommunen bryter ner de centrala miljömålen till lokala mål för Tibro.

Ett åtgärdsprogram för bullernivåer kring Baggebo industriområde har upprättats och fastställts.

Gamla deponier bör inte exploateras. Om så ändå måste ske ska marken saneras. Inom upplagets påverkansområde bör gälla förbud mot grävning, schaktning, dikning samt större grundvattenuttag i omgivningen. Ny bebyggelse bör inte heller tillkomma inom påverkanszonen d.v.s. inom vissa rekommenderade avstånd som anges i del tre.

Ansvarig: Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 14.2 Särskilda miljöproblem
--

Områden som är särskilt känsliga för störningar eller påverkan

Här beskrivs områden som är särskilt känsliga med hänsyn till geologiska, klimatiska, biologiska eller andra naturförhållanden t.ex. förhållanden för vedeldning. Flera enfamiljshus inom tätorten värms upp med vedeldade pannor. Detta innebär ibland störningar för omkringboende.

Avsnittet kan också behandla områden med industrier och andra verksamheter som ställer krav på störningsfrihet. Detta för att kunna bibehålla kvaliteten för industrin. Vidare kan anges områden med särskilda miljövärden och kvaliteter.

Mål

Känsliga områden ska bevaras och skyddas från negativ påverkan.

Strategier

Områden som är särskilt känsliga för störningar bör tas fram. Ett exempel kan vara områden känsliga för vedeldning. Detta bör dessutom kompletteras med en policy för småskalig vedeldning.

Ansvarig: Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 14.2 Särskilda miljöproblem
--

Områden av betydelse för kretsloppslösningar

Här behandlas områden som har betydelse för möjligheten att kretsloppsanpassa de tekniska försörjningssystemen – energi, kraftproduktion, vatten- och avloppsförsörjning, dagvattenhantering och avfall. Områden som bör reserveras för kretsloppslösningar finns redovisade i del tre avsnittet teknisk försörjning.

Ansvarig: Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 10 Teknisk försörjning

Del 2.3 Analyser och avvägningar

Tätorten bedöms inte expandera så mycket under den närmaste 10-års perioden. Kommunen planerar därför huvudsakligen för att ha en handlingsfrihet när tillfälle för expansion erbjuds. Därutöver planerar kommunen för förändringar och förbättringar i den befintliga miljön. Områden med miljökvaliteter i tätorten kommer att tas tillvara och tillgängliggöras. Dessutom kommer tätortens allmänna platser och parker att förskönas.

Utbyggnaden av tätorten sker huvudsakligen i anslutning till redan exploaterade områden. Nedan kommenteras endast de största utbyggnadsområdena.

Strandskydd

En översyn av strandskyddet inom detaljplanelagda områden kan eventuellt komma att ses över. Strandskyddsbestämmelser bör inte införas på områden som i plan är kvartersmark. Eventuella konsekvenser för den enskilde ska studeras ingående innan någon förändring genomförs.

Järnvägen

Kommunen har valt att satsa på järnvägstrafik vad gäller godstransporter till och från Tibro. Om omlastningen flyttas från Tibro centrum innebär detta en utvecklingspotential för Tibro centrum samtidigt som omlastningen lokaliseras till ett transportintensivt område.

Persontrafik på järnvägen har inte bedömts vara möjlig att genomföra samhällsekonomiskt då upprustningskostnaderna blir för höga.

Banvallen kan komma att utnyttjas för en välbehövlig cykelväg till Fagersanna och Karlsborg. Detta är positivt både för trafiksäkerheten och friluftslivet.

Järnvägen har enligt Riksantikvarieämbetet bedöms ha ett kulturhistoriskt intresse. Detta intresse bör kunna tas till vara även om banvallen mellan Tibro och Karlsborg byggs om till en gång- och cykelled.

Industriutbyggnad på skogsmark

Kommunen har idag relativt stor areal planlagd industrimark. Expansion kan ske i viss mån i anslutning till befintliga industriområden. Kommunen måste dock vara beredd på att kunna ta emot företag med olika krav och anspråk. Av detta skäl reserveras mark i Balteryd för etablering och expansion av transportföretag eller transportintensiva företag. Dessutom reserveras mark nordöst om tätorten för industri som bör lokaliseras på, i förhållande till vindriktningen, rätt sida om tätorten. Området bör kunna utnyttjas för t.ex. plastindustri. Områdena domineras av skogsmark som bör kunna prioriteras för industriändamål.

Bostadsutbyggnad på jordbruksmark

Jordbruksmark kommer att tas i anspråk för bostadsbebyggelse både i Anderstorpsområdet och i Fågelviksområdet. Båda områdena gränsar till befintlig bebyggelse.

Anderstorpsområdet är dessutom beläget endast ett par hundra meter från centrum och bedöms vara så attraktivt för bostadsbebyggelse att jordbruksändamålet får stå tillbaka. Byggnation på Anderstorpsområdet kommer på grund av sitt läge sannolikt att stärka Tibro centrum, vilket är positivt.

Marken inom Fågelviksområdet ägs av kommunen och driften arrenderas ut. Området är beläget mellan centrala Tibro och Hörnebo. Jordbruksintresset bör här kunna stå tillbaka för tätortens utbyggnad.

Om kommunen äger marken i anslutning till bostadsområden och frekventerade friluftsområden ges bäst förutsättningar för att minska konflikterna mellan boende och friluftsliv och de areella näringarna. Näringarna behöver inte ta kostnaderna för tätortens intressen. De eventuella skyddszonerna får dock inte se ut som om ingen äger eller sköter den.

Utbyggnad invid närrekreationsområden

Fågelviksområdet utnyttjas dessutom idag som ett frekventerat närrekreationsområde. I området finns bl.a. ett motionsspår. Detta bedöms kunna inordnas i de framtida bebyggelseområdena.

Vad gäller utbyggnaden av industriområdet i nordöst ska särskilt beaktas närrekreationsområdet i anslutning till Gärebäcken och Fårakullen.

Vid planering av nya bostadsområden kommer stor hänsyn att tas till nu utnyttjade närrekreationsområden. Parkområdet (skogen) norr om Anderstorpsvägen ska bevaras vid utbyggnad av Anderstorpsområdet.

Anläggande av vandringsstigar bör kunna ske utan konflikter eftersom det huvudsakligen är fråga om utvidgning av redan befintliga stigar. Anläggningarna bör kunna lokaliseras så att man kan ta hänsyn till enskildas intressen.

Del 2.4 Översiktliga konsekvensbeskrivningar

Nedan beskrivs översiktligt översiktsplanens konsekvenser vad gäller miljökonsekvenser, konsekvenser ur hälso-, säkerhet- och riskaspekter, sociala konsekvenser och ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvensbeskrivning

Kommunen arbetar mot en hållbar utveckling som framgår av del 3 avsnitt 2.2. och 2.3. Som exempel kan nämnas fjärrvärmeutbyggnad i tätorten och utbyggnad av ny omlastningsstation (omlastning från lastbil till tåg) i Balteryd. Kommunen kommer senare att bryta ner de centrala och regionala miljömålen till den lokala nivån. De i

planförslaget föreslagna åtgärderna och rekommendationerna har översiktligt bedömts vara acceptabla ur miljösynpunkt. Fördjupade miljökonsekvenser ska genomföras i samband med projektering och genomförandet i de fall detta erfordras. Här redovisas miljökonsekvenser vad gäller natur- och kulturvärden, landskapsbildsfrågor mm.

Strandskydd

En översyn av strandskyddet i syfte att öka skyddet för växt- och djurlivet i strandområdet. Ett ökat skydd innebär inte att tillgängligheten till stranden påverkas negativt.

Näringsliv – Industri, handel och tjänsteverksamhet

De flesta verksamheter avses lokaliseras till Tibro tätort. Detta minskar transportbehovet och synes också i övrigt vara bäst ur miljösynpunkt. Industrin kan medföra störningar i form av buller och luftföroreningar. Företagen förutsätts dock följa gällande regler vad gäller miljöstörningar.

Vid detaljplanering av nya industriområden kommer särskild hänsyn att tas till befintliga bostadsområden. Verksamheter som är belägna inom befintliga bostadsområden får ur miljösynpunkt inte vara störande för omgivningen.

Kommunikationer

Om omlastningen flyttas från Tibro centrum innebär detta en utvecklingspotential för Tibro centrum samtidigt som omlastningen lokaliseras till ett transportintensivt område. Emissioner och bullerstörningar för boende kommer då att minska i centrum.

Teknisk försörjning

Satsningar på fjärrvärmeverket innebär att luftföroreningarna minskar främst från industrin.

En utökad rening av dagvatten och avloppsvatten innebär att föroreningarna av kväve och fosfor till Tidan minskar.

Mark

Från miljösynpunkt är det viktigt att värna och utveckla kommunens grönstruktur, värdefulla områden, grönytor och parker. Särskild hänsyn kommer att tas till de utpekade natur- och kulturområdena i den fortsatta planeringen.

Konsekvenser ur hälso-, säkerhets- och riskaspekter

Här redovisas de hälsoaspekter som rör risker för ohälsa men också förutsättningar för människors välbefinnande. Natur- och grönområden är exempelvis ett berikande inslag i vardagsmiljön och tillgängligheten är av betydelse för att tillgodose behovet av rekreation och friluftsliv. Hälsofrågor hänger även samman med sociala aspekter. Det som är bra från miljösynpunkt är också bra från hälsosynpunkt.

Bostäder

Markradon bedöms inte vara något större problem i Tibro. Eventuell markradon kan ledas bort i samband med nybyggnation. Markradon mäts av byggherren i samband med nybyggnationen om så bedöms erfordras. Radon i byggnader på grund av byggnadsmaterial åtgärdas av fastighetsägarna.

Näringsliv – industri

Tibro är en industriort. Industrin kan medföra störningar i form av buller och luftföroreningar. Företagen förutsätts dock följa gällande regler vad gäller miljöstörningar. Både buller och utsläpp har minskat markant under de senaste åren och förbättringar sker fortlöpande.

Planläggning för industri sker huvudsakligen i Balteryd och nordöst om Anders-
torp. Dessa områden har bedömts ge de minsta störningarna för boende i tätorten. Vissa mindre kompletteringar av industriområden kan komma att ske i anslutning till befintliga områden.

Verksamheter som är belägna inom befintliga bostadsområden får inte vara störande för omgivningen.

Friluftsliv, fritid och turism

Rankåsområdet är tätortens stora närrekreationsområde. Områden för rekreation finns också inom tätorten t.ex. sportområden som Snickarvallen, Fågelviksområdet och Hörnebo IP samt motionsspår. Ett nytt rekreationsområde öster om Skattegården innebär att även skattegården får nära till ett rekreationsområde. Den goda närheten till rekreationsområden är bra ur hälsosynpunkt.

Kommunikationer

Kommunen arbetar för ökad trafiksäkerhet både på de kommunala och statliga väg-
näten.

Planförslaget innebär inga genomgripande förändringar av kommunikationsstruktu-
ren. Riksväg 49 och länsväg 201 går idag igenom Tibro tätort. Detta är från säker-
hetssynpunkt inte helt tillfredsställande då gående- och cyklister måste korsa dessa
leder. De vägreservat, som redovisas i nu gällande översiktsplan tas bort beroende
på att dessa inte kommer att genomföras under planperioden. De kan dock bli aktu-
ella i senare omprövningar av översiktsplanen. Nu föreslås endast punktvisa men
angelägna förbättringar gällande trafiksäkerheten på riksväg 49 och Fågelviksleden.
Eventuellt kan om så erfordras Tidavadsgatan komma att byggas ut till riksväg 49
vid Fågelviksleden.

Kommunen satsar också på utbyggnad av cykelvägnätet både inom och utanför tät-
orterna. En cykelväg till Fagersanna är välbehövlig. Om trafiken upphör på Karls-
borgsbanan bör banvallen utnyttjas för en välbehövlig cykelväg till Fagersanna och
Karlsborg. En cykelväg till Fagersanna är positivt både för trafiksäkerheten och
friluftslivet.

Kommunens satsningar på cykelvägnätet och kollektivtrafiken är positivt ur miljö-
och hälsosynpunkt.

Samhällets sårbarhet

Att bygga ett robust och uthålligt samhälle medför i normalfallet inga negativa kon-
sekvenser. Med förutseende planering kan målet nås. Det finns brister vad gäller
kommunens säkerhet och beredskap. Dessa bedöms dock inte vara större än att de

kan åtgärdas utan alltför stora insatser. Risker har analyserats och åtgärder föreslagits i kommunens riskanalyser.

Mark

Även från hälsosynpunkt är det viktigt att värna och utveckla kommunens grönsstruktur för närrekreation. För kommunens del, med tillgång till stora och tätortsnära grönområden och med ett begränsat bebyggelsestryck innebär förslaget inte några större förändringar vad gäller utnyttjande av naturområden.

Områden med särskilda risker

Om det visar sig att skredrisker föreligger bör dessa åtgärdas på lämpligt sätt. En olycka med farligt gods skulle sannolikt få de största konsekvenserna om den sker i närheten av Tidån och dess biflöden. Risker med transporter av farligt gods har behandlats i den kommunala riskanalysen.

Områden med särskilda miljöproblem

De skyddsavstånd och intresseområde som anges ovan och i del tre, bör medföra att pågående verksamheter kan fortsätta utan begränsningar eller krav på ytterligare skyddsåtgärder. Däremot innebär det begränsningar för exploateringar framförallt vad gäller ny bostadsbebyggelse. Befintlig bebyggelse får utvecklas t.ex. genom tillbyggnader eller uppförande av komplementbyggnader, garage och liknande. Vid beaktande av de skyddsavstånd och intresseområde som redovisas i avsnitten särskilda miljöproblem bör risken ur hälso-, säkerhet- och riskaspekter minimeras.

Social konsekvensbeskrivning

Sociala aspekter bör uppmärksammas i översiktsplanen om förutsättningarna förändras vad gäller bebyggelsestrukturen (bostäder och arbetsplatser), servicestrukturen, trafiken eller friluftslivet.

Bostäder

Den måttliga, förväntade utbyggnadsnivån beträffande bostäder innebär att nuvarande goda sociala förhållanden kommer att bestå. I Tibro förekommer inga segregerade områden.

Inom kommunen finns ett större antal lediga lägenheter. En ytterligare exploatering med fler tomma lägenheter som följd är inte bra. Samtidigt kan en satsning öka attraktionskraften för hela tätorten och därmed öka antalet boende totalt. Fler boende leder till en bättre kommunal ekonomi, ett bättre serviceutbud mm.

Byggnation på Anderstorpsområdet kommer tack vare sitt läge sannolikt att stärka Tibro centrum, vilket är positivt.

Service

En god kommersiell service (handel) och en väl utbyggd tjänstesektor är en förutsättning för en god livsmiljö och en attraktiv boendeort. Mångfald inom tjänsektorn har även betydelse för industrin.

En god offentlig service är en förutsättning för en god livsmiljö för alla boende men i synnerhet för ungdomar och äldre.

Friluftsliv, fritid och turism

Friluftslivet och fritidsanläggningar är väl utbyggt i kommunen i förhållande till kommunens storlek.

En satsning på turismen bör kunna innebära en ökad sysselsättning i kommunen och därmed också ett bättre serviceutbud och ett större utbud av friluftaktiviteter.

Anläggande av vandringsstigar bör kunna ske utan konflikter eftersom det huvudsakligen är fråga om utvidgning av redan befintliga stigar. Anläggningarna bör kunna lokaliseras så att man kan ta hänsyn till enskildas intressen.

En satsning på turismen bör kunna innebära en ökad sysselsättning i kommunen och därmed också ett bättre serviceutbud för de boende.

Kommunikationer

En god kollektivtrafik är väsentlig ur social synpunkt. Detta har behandlats i kommunplanen "Boken om Tibro kommun".

Natur- och kulturmiljö

Från social synpunkt är det viktigt att värna om natur- och kulturmiljön. Förståelsen av den historiska utvecklingen ger en god livskvalitet. För Tibros del, med tillgång till stora och tätortsnära grönområden och med ett begränsat bebyggelsetryck, är tillgången till grönområden väl tillgodosedda. Det är ur social synpunkt också angeläget med tillgång till sjöar för bad, kanot och fiske samt vattenspeglar för skönhetsupplevelser i landskapet.

Miljö - Utformning

Kommunen kommer successivt att göra Tibro tätort attraktivare och trivsammare. En vacker och trivsamt ort har en stor social betydelse för de boendes stolthet och identitet.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Här redovisas vissa ekonomiska konsekvenser främst de kommunalekonomiska konsekvenserna av förändringar i planförslaget.

Bostäder

Strävan efter att vara en attraktiv boendeort kan innebära att kommunen även blir attraktiv för näringslivet och att antalet boende i kommunen ökar. Detta innebär i

sin tur att kommunens ekonomiska underlag förbättras och möjligheterna att bibehålla eller öka serviceutbudet underlättas.

Friluftsliv, fritid och turism

En ökad turism kan få ekonomiskt positiva effekter för de areella näringarna och handeln inom kommunen.

Kommunikationer

Kommunen föreslår punktvisa förbättringar (t.ex. vänstersvängande filer) på riksväg 49 för trafiksäkerhetens skull. Eventuellt kan en förlängning av Tidavadsgatan ut till riksväg 49 bli aktuell. Grönhultsvägens korsning med riksväg 49 bör åtgärdas. Ombyggnationer rörande riksväg 49 bekostas i normalfallet av Vägverket. Kostnader föranledda av förändrad planering eller verksamhet kan delas mellan kommunen och Vägverket.

Utbyggnad, omstrukturering och miljöupprustning av infrastrukturen inom tätorten (det kommunala vägnätet) medför stora kommunala investeringar. Utbyggnaden av stadsnät är viktig för boende och näringsliv. Det kan även innebära att Tibro blir attraktivare som boendeort även för den yngre generationen.

Om omlastningen från bil till järnväg och tvärtom flyttas från Tibro centrum innebär detta en utvecklingspotential för Tibro centrum samtidigt som omlastningen lokaliseras till ett transportintensivt område. Åtgärden måste samfinansieras av staten, näringslivet och kommunen om den ska kunna genomföras.

Kommunen har också för avsikt att bygga om banvallen mellan Tibro och Fagersanna för en välbehövlig cykelväg. Kommunen kommer att bekosta en del av projektet men kommer även att söka andra medfinansierare.

Teknisk försörjning

Utbyggnad och säkerställande av de tekniska försörjningssystemen innebär normalt stora kommunala investeringar.

Samhällets sårbarhet

Att bygga ett robust och uthålligt samhälle medför i normalfallet inga negativa konsekvenser. Med förutseende planering kan målet nås utan större extra kostnader.

Natur- och kulturmiljöer

Bevarandet av natur- och kulturmiljövärden ger en god livskvalitet. Bevarandet av kulturmiljön kan medföra kommunala investeringar men kostnader för bevarande av naturmiljön behöver dock inte bli så höga om man väljer naturnära lösningar.

Miljö - Utformning

En vacker och trivsamt ort har en stor social betydelse för de boendes stolthet och identitet.

Iordningställande av offentliga platser kan initialt medföra kostnader både vad gäller investeringar och drift.

Områden med särskilda miljöproblem

Återställande av förorenade områden, begränsa buller och minska radon i byggnader ska bekostas av verksamhetsutövaren, fastighetsägaren eller exploatören.

Del 2.5 Mellankommunala frågor

Den planerade användning av mark- och vattenområden i Tibro påverkar i begränsad omfattning våra grannkommuner. Kommunerna i Östra Skaraborg har dock följande strukturella frågor samt pågående och planerad mark- och vattenanvändningsfrågor gemensamt.

Turism

Tibro tätort har en utvecklingspotential inom handelsområdet som bör kunna utnyttjas för att öka turismen inom hela regionen.

Järnvägen

Under den tid som kommunen arbetat med översiktsplanen har diskussioner förts angående järnvägens framtid. De tre berörda kommunerna (Skövde, Tibro och Karlsborg) är överens om att järnvägen mellan Skövde och Tibro ska utnyttjas för godstransporter. Däremot föreligger inget intresse av att bevara järnvägen mellan Tibro och Karlsborg. Banvallen bör byggas om till en gång- och cykelväg och järnvägens kulturhistoriska intresse bör bevaras.

Del 3

Planeringsunderlag och rekommendationer

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Översiktsplanen	8	Friluftsliv, fritid och turism
	Planprocessen	8.1	Rekreation
		8.2	Kulturell verksamhet
2	Hållbar utveckling	9	Kommunikationer
2.1	Nationella och regionala mål	9.1	Gator, vägar och torg
2.2	Miljöfrågor i Tibro	9.2	Trafikmängder och säkerhet
2.3	Social miljö	9.3	Trafikemissioner
3	Tibro	9.4	Karlsborgsbanan
3.1	Tibro tätort	9.5	Gång- och cykelvägar
3.2	Befolkning	9.6	Kollektivtrafik
3.3	Geologi, vatten och klimat	9.7	IT, tele, radio och TV
3.4	Tätortens utveckling	10	Teknisk försörjning
4	Bestämmelser, markinnehav	10.1	Energi
4.1	Gällande översiktliga planer	10.2	Värme
4.2	Gällande detaljplaner	10.3	Vatten och avlopp
4.3	Kommunägd mark	10.4	Dagvatten
4.4	Områden skyddade enligt lag	10.5	Avfall och återvinning
5	Bostäder	11	Risk, säkerhet, totalförsvar
5.1	Bostadsbestånd	12	Natur- och kulturmiljö
5.2	Tillgänglighet	12.1	Grönstruktur
6	Näringsliv	12.2	Värdefulla områden
6.1	Areella näringar	12.3	Grönytor och parker
6.2	Industri	12.4	Grönyteprogram
6.3	Handel och tjänsteverksamhet	12.5	Bebyggelse, fornminnen
7	Samhällsservice	13	Miljö – Utformning
7.1	Barnomsorg och utbildning	13.1	Tätortsmiljö
7.2	Omsorg och sjukvård	13.2	Centrumplanering
		14	Miljö- och riskfaktorer
		14.1	Särskilda riskområden
		14.2	Särskilda miljöproblem